

Det Kongelige Landbruks- og Matdepartement
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Hovedkontoret/Head Office

Besøksadresse/Visiting address:
Saghellinga A, Fr. A Dahlsvei 20, 1432 Ås

Postadresse/Mail address:
Postboks 100, 1431 Ås/
P. O. Box 100, N-1431 Ås
Foretaksregisteret/The Register of Business Enterprises
NO 969 338 440 MVA/NO 969 338 440 VAT

Tlf./Tel: (+47) 64 94 71 00
Fax: (+47) 64 94 71 10

E-post/E-mail: headoffice@planteforsk.no
fornavn.etternavn@planteforsk.no
www.planteforsk.no

Dato/Date: 31. mars 2005

Landbruks- og matdep.	
År: 2004 / 1333	Doknr.: 33
Mottatt: 04 APR 2005	
ASR/SUR/CWE	636
Avskr.:	

Deres ref./Your ref: 200401333-/CWE Vår ref./Our ref: 2005/00024

HØRINGSUTTALELSE VEDR. FORSLAG TIL LOV OM PLANTEFOREDLERRETT

Vi viser til brev av 12.01.2005 vedrørende forslag til ny lov om planteforedlerrett.

Planteforsks kommentar retter seg mot lovutkastets §8 angående jordbrukerens rett til mot vederlag å utnytte høstet materiale oppnådd ved dyrking av en beskyttet sort på egen driftsenhet ("farmer's privilege"). Planteforsk mener at denne retten ikke bør begrenses til de vekstene som står i forslaget, nemlig havre, rug, bygg, hvete, rughvete og poteter.

Planteforsk mener frukt og bærprodusenter også må ha rett til selv å kunne oppformere beskyttede sorter mot vederlag. Dette er spesielt viktig i arter som krever karantene ved innførsel pga. faren for import av farlige skadegjørere. I dagens situasjon gjelder dette jordbær, eple og pære. Planteforsk tror norsk landbruk er tjent med at det opprettholdes importforbud i vekster der det er reell fare for å importere farlige skadegjørere, og ønsker at dette system opprettholdes. Men da er det desto viktigere at bønder har mulighet for produsere planter selv, slik at planteprodusenter innenlands har en viss konkurranse. Uten reell konkurranse fra bøndene, vil noen få planteprodusenter komme i tilnærmet monopolsituasjon, og det kan føre til urimelig høye priser og dårlig kvalitet på planter.

I klonformerte vekster er det alltid en reell fare for å få med skadegjørere ved kjøp av planter. Derfor bør bønder alltid ha muligheten for å selv kunne oppformere plantemateriale fra egen produksjon.

For bærprodusenter er det også et annet moment som kan bli viktig i tiden fremover, nemlig tilgang på planter til ulike tider av året. Nye dyrkingsmetoder, som klimaregulert bærproduksjon krever tilgang på planter til andre tider på året enn frilandsproduksjon, og produsenter som starter opp med nye produksjonsmetoder kan bli hindret dersom de ikke kan få oppformere planter selv.

Når det gjelder frukt vil egen oppformering trolig få lite omfang, men det vil kunne ha betydning for enkelte produsenter i gitte situasjoner.

Planteforsk synes at det er rimelig at små bønder fortsatt fritt bør kunne bruke egenprodusert oppformeringsmateriale, men at større produsenter må betale vederlag for å bruke eget materiale, slik som nevnt for vekstene i forslaget. Arealgrensene for frukt og bærvekster bør settes så høyt at små produsenter slipper å betale avgift, tilsvarende forslaget for potet (40 dekar) og korn (200 dekar).

Peder Lombnæs

Nina Heiberg
(sign.)